СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. Ч. 5. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 9-го СІЧНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANURY 9, 1987 No. 5. VOL. XCIV.

Пластуни Ню Йорку вибираються під Об'єднані Нації

Ню Йорк. — Як уже інформовано раніше, члени Пластової Станиці в Ню Йорку відзначують День Солідарности цього року в суботу 10-го січня 1987 року в пополудневих годинах зібранням біля Об'єднаних Націй на площі ім. Ралфа Банча.

Там відбудеться о год. 2-ій коротка програма, в якій згадають всіх українських політичних в'язнів в СССР, як також жертви нуклеарного вибуху в Чорнобилі.

Пластова молодь буде іти до Об'єднаних Націй групами з Пластового Дому і роздавати відповідні інформативні летючки в англійській мові.

Рівночасно в тижні перед Днем Солідарности, пластуни писали листи до своїх конґресменів та до американської преси, інформуючи про значення українського Дня Солідарности та потребу дальшої оборони українських політичних в'язнів та людських прав в СССР.

Сподіються, що разом з юнацтвом участь у цьому відзначуванні візьмуть батьки пластунів, пластові сеніори та старше пластунство.

Л. Онишкевич одержав нагороду

Принстон, Н. Дж. — Недавно електронна фірма Ар-Сі-Ей проголосила прізвища тих своїх науковців, яких відзначено найвищою нагородою ім. Дейвида Сарнофа. Це вже 30 років ця фірма відзначує тих своїх дослідників науковців, що своїми винаходами найбільше причинилися до успіхів цієї світової фірми.

З центральної дослідної лябораторії Ар-Сі-Ей тут два науковці дістали ці нагороди, одним із них є Любомир Степан Онишкевич. Його відмічено за надзвичайні осяги у розробленні автоматизованого трансформатора високої напруги. Крім відзначення золотою медаллю, прізвище цих науковців додають до списка на почесній таблиці з бронзи при головному вході до Ар-Сі-Ей у Принстоні.

Л. Онишкевич вже давніше отримав кілька інших нагород Ар-Сі-Ей та інших інституцій. Він є автором коло 60 наукових статтей та кільканадцяти інтернаціональних патентів. Тепер він співпрацює з редакцією Енциклопедії Українознавства над статтями про науку й техніку. Довгими роками в Пласті він займався редагуванням різних пластових видань.

Подано нове пояснення назви Києва

Атени, Греція. (ОУПС). — Тут у академічному видавництві вийшов з кінцем 1986 р. науковий збірник „Ономата", присвячений видатному романістові Мюнхенського університету проф. Ґ. Рольфсові, що прихильно ставився до української науки, зокрема до Українського Вільного Університету в Мюнхені.

На запрошення редактора цього збірника проф. І. Томопульоса з Атен у ньому взяв участь проф. Ярослав Б. Рудницький із Канади, друкуючи нову етимологію назви для Києва — „Самбатас", яка є в творі Констянтина Багрянородного VII „Де адміністрандо імперіо" з X століття по Хр. Виходячи з заложення, що „Самбатас" є старою синонімічною назвою Києва, проф. Рудницький нав'язує в своїй студії до пояснення „Києва" як „обгородженого палісадами (киями) городища", яке він свого часу подав у „Етимологічному словнику української мови" До статті додано грецьке резюме цієї етимології й включено автора в список „Табуля ґратуляторія" проф. Ґ. Рольфсові.

Як виходить із цієї статті, а теж і з інших наукових праць проф. Рудницького в останньому часі, він крім навантаження на пості голови екзильного Уряду, УНР, виявляє значну активність теж і на науковому полі, не зриваючи старих зв'язків із видатними чужинецькими вченими в різних ділянках гуманістичних наук, зокрема на европейському континенті.

В ГРУДНІ ПРИЄДНАНО ДО УНС 255 НОВИХ ЧЛЕНІВ ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА 1,056,000 ДОЛЯРІВ

Джерзі Сиіті, Н. Дж. — З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що секретарі та інші відділові урядовці в грудні збагатили УНСоюз на 255 нових членів, забезпечених на загальну суму 1,056,000 дол. Вправді були сподівання, що Головна Канцелярія отримає 400 аплікацій нових членів, тим більше тому, що всі відділові секретарі отримали на початку грудня з Організаційного Відділу спеціяльного листа з проханням придбати одного — двох членів. На жаль, не всі секретарі включились в грудневу організаційну кампанію.

Підраховуючи на швидку руку здобутки поодиноких секретарів та Округ, то по традиції Філядельфійська Округа веде в числі нових членів. Секретарі тієї округи в грудні придбали 71 членів, а за цілий рік мають придбаних 319 нових членів. Ця округа вже 23 роки є першуном, здобуваючи річно найбільше число нових членів, і повинна служити за приклад для інших союзових округ. До неї належать секретарі — відділові урядовці різних віровизнань, політичних поглядів, але в союзовій праці всі є об'єднані в одну велику союзову родину. Цю передову округу очолює енергійний голова Петро Тарнавський.

Друге місце зайняла округа Нюйоркська, яку очолює Микола Хоманчук, придбавши в грудні 28 нових членів, а по 15 членів мають придбаних Округи Чикаго, де головою є Іван Ґавалюх, та Дітройтська, яку очолює головний радний Роман Татарський. Округа Піттсбурзька, головою якої є головний радний Андрій Джула, мають придбаних 13 нових членів, Клівлендська Округа придбала 11 членів (голова мгр Василь Ліщинецький). Округа Рочестерська, головою якої є головний радний Володимир Гавриляк, придбала 10 нових членів. Інші округи придбали менше як 10 членів, а були і такі, які під час грудня не збагатили Союз новими членами.

В категорії відсоткового виконання річної квоти на першому місці є Округа Рочестерська. Далі йдуть Округи Пассейк, головою якої є Іван Хомко, Монтреаль Канада, яку очолює головна радна Текля Мороз, Філядельфійська і Піттсбурзька.

На вступі згадано, що в грудні придбано 255 нових членів, а придбали їх такі відділові урядовці: Уляна Марущак, секретарка 82-го Відділу, Степан Гавриш, голова 82-го Відділу і Михайло Юзенів, секретар 194-го Відділу придбали по вісім членів. По сім членів придбали: заступниця головного предсідника і секретарка 125-го Відділу Ґльорія Пашен і секретар 216-го Відділу інж. Богдан Одежинський. Шість членів придбала секретарка 269-го Відділу Христина Фуга-Ґербеги. По п'ять членів придбали: Іван Малко, секретар 320-го Відділу, Ярослав Фішер, секретар 346-го Відділу, і інж .Михайло Нич, секретар 397-го Відділу.

По чотири члени придбали: Іван Чопко, секретар 271-го Відділу, Стелла Федик, 292-ий Відділ, головний радний В. Гавриляк — 316-ий, Володимир Борискевич-Бойд — 381-ий, Василь Шаран — 407-ий, Емілія Смаль — 412-ий, Василь Євтушенко — 422-ий, головний директор для Канади мгр Іван Геврик — 445-ий, і почесний член Головного Уряду Володимир Запаранюк — 484-ий.

По три члени придбали урядовці 14-ох відділів, а саме: Константин Хільченковський — 10-ий Відділ, Марія Савчак — 25-ий, Микола Пришляк — 45-ий, почесний член Головного Уряду Анна Гарас — 47-ий, Ема Турко — 63-ій, Френк Коземчак — 113-ий, Софія Голик — 123-ій, Емілія Саноцька — 158-ий, Стефан Іваницький — 276-ий, почесний член Головного Уряду Марія Душник — 293-ій, Володимир Стригун — 346-ий, Михайло Захарко — 349-ий, Федір Петрик — 362-ий і Олександра Дольницька — 432-ий.

Слід згадати, що поважне число відділових секретарів й інших урядовців придбали по два, або по одному членові забезпечених на високі суми.

Всім згаданим і незгаданим поіменно союзовцям Головна Канцелярія УНС висловлює признання і подяку за віддану працю для розбудови братської установи — Українського Народного Союзу.

СПОДІЮТЬСЯ ВИВЕДЕННЯ СОВЄТСЬКИХ ВІЙСЬК З АФГАНІСТАНУ

Вашінгтон. — 1-го січня лідер кабульського режиму Наджіб звернувся до повстанців з пропозицією укласти угоду про припинення бойових дій на шість місяців. Він заявив також, що згідний на створення в Афганістані коаліційного уряду з участю опозиційних сил.

Партизани відкинули цю пропозицію. Однак протягом останніх днів лідери сімох партій, які входять до повстанської коаліції, зустрілися і обговорили відповідь на пропозицію Наджіба. Як стало відомо, партизани не мають наміру вступати в переговори з маріонетковим режимом, але готові провадити переговори безпосередньо з Москвою. Покищо совєтський уряд не відгукнувся на цю пропозицію партизанів.

Міністер закордонних справ СССР Едуард Шеварднадзе, який разом з секретарем ЦК КПСС Анатолієм Добриніним відвідав недавно Кабуль, виступаючи на бенкеті, заявив, що якщо афганська опозиція піде назустріч режимові, то це приведе до більш швидкого „повернення совєтських військ на батьківщину".

На думку американських спостерігачів, Шеварднадзе і А. Добринін старались вплинути на хід афгансько-пакістанських переговорів, чергова рунда яких почнеться в Женеві 11-го лютого. Переговори стосуються умов виведення совєтських військ з Афганістану, припинення чужинецького вмішування в справи цієї країни і заходів щодо перевірки дотримання відповідних угод. За минулі роки сторони договорилися практично щодо всіх справ, крім головної — термінів виведення совєтських військ з Афганістану.

Спочатку СССР запропонував чотири роки, а Пакістан настоював на трьох-чотирьох місяцях. Як заявив американський спеціяліст у справах Афганістану Селіґ Гаррісон, в серпні минулого року СССР зменшив цей термін до трьох років, а деякі пакістанські представники говорять про рік, а не про три-чотири місяці. Таким чином, становища сторін поступово зближаються. Більш того, як повідомив С. Гаррісон, останнім часом совєтські і афганські чинники дали йому зрозуміти, що готові скоротити термін виведення військ до двох років. Однак він підкреслив, що до того часу, поки відповідні пропозиції не будуть зроблені офіційно, говорити про якийсь прогрес передчасно.

В Еймбриджу повіватиме український прапор

Українсько-Американський Горожанський Клюб в Еймбриджу, Па. мав збори в грудні, на яких вибрано нову Управу клюбу в такому складі: Вілліям Гладьо — голова, С. Цибак — заступник, Ф. Маркван — секретар, М. Грицик — касир, Т. Свіді — американська преса, І. Левик — українська преса.

Члени цього ж клюбу зберуться в понеділок, 22-го січня 1987 року, біля ратуші для церемонії піднесення українського прапору в День Незалежности. Церемонія відбудеться о год. 8-ій ранку.

Багато членів цього Клюбу — це союзовці.

Пишуть про труднощі втікачів з СССР

Джерзі Сиіті, Н. Дж. — В недільному журналі „Ню Йорк Таймс Маґазін" з 7-го грудня 1986 року появилась цікава стаття про політичних втікачів із Совєтського Союзу.

Автор статті Дейвид Шіплер, книжка якого п. н. „Араб і жид" появилась недавно і описує долю кількох втікачів, серед них і про Миколу Мовчана, який в червні 1983 року втік з Афганістану та приїхав до Америки. Автор головно зосереджується на однім факті, а саме, що Уряд ЗСА не робить великих старань у допомозі новоприбулим політичним втікачам з СССР привикнути до життя в Америці. „Результат цього", — твердить Шіплер, „такий, що ці люди зазнають великих труднощів у призвичаєнні до життя в цій країні, бо воно багато інакше від життя у Совєтському Союзі".

Деякі з політичних втікачів по приїзді до Америки беруть праці не по своїх фахах. Інші, молоді втікачі з Афганістану, наприклад, які не мають жадного вишколу, нелегко дістають затруднення та не працюють на тих роботах дуже довго. Деякі з тих втікачів, яким тяжко привикнути до американського життя, повертаються назад до Совєтського Союзу.

Автор статті подає кілька профілів втікачів, ідентифікуючи М. Мовчана як українця, який працює в українському видавництві в Ню Йорку і який займається допомогою втікачам з Афганістану в Пакістані. Його найбільшою проблемою в ЗСА є „свобода вибору". В СССР, каже Мовчан, держава думає і рішає за людину, а в Америці треба самому за себе думати. Він вивчає англійську мову і плянує здобути вищу освіту.

УСПІХ ОДНОГО СЛОВНИКА

Вісбаден, Західня Німеччина. (ОУПС). — Перевиданий тут у 1983 році найобширніший досі „Українсько-німецький словник" З. Кузелі й Яр. Рудницького (1,500 стор.) повністю вичерпаний. З уваги на попит Видавництво О. Гаррассовіца й другий співавтор готують третій наклад цієї праці на половину 1987 року.

У СВІТІ

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ СССР Едуард А. Шеварднадзе і головний політичний дорадник та секретар в Центральному Комітеті КПСС для зовнішних справ Анатолій Добринін, який, як відомо, служив понад 25 років на пості амбасадора СССР в ЗСА, поїхали до Афганістану 5-го січня ц.р., для розмов з тамошніми представниками уряду. У політичних колах ходять чутки, що Москва хоче якось закінчити безвиглядну війну, яка триває вже сім років.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ уряд порадив своїм індустріялістам відкинути пропозицію Ірану про доставу до тієї країни зброї, амуніції, літаків і військового виряду на суму одного більйона долярів. В інтерв'ю, яке дав кореспондентам Сепп Горт, заступник екзекутивного директора компанії Мессершмітт-Билков-Бльом заявив, що пропозиція Ірану розглядалася керівництвом згаданої компанії дуже серйозно, але федеральний уряд в Бонні не дав своєї згоди на таку велику доставу зброї для Ірану, бо це означало б, що ФРН взяла сторону у війні між Іраном і Іраком. Як відомо, комуно-московська імперія не керується жадними сантиментами чи принципами, але масово доставляє зброю Іракові, Сирії й багатьом іншим країнам на Близькому Сході. Справа переговорів і поїздки до Ірану деяких високих керівників згаданої компанії стала тепер предметом гострих дебат в парляменті у зв'язку з викриттям американських достав зброї, амуніції і запасних частин для режиму аятолли Хомейні.

СТУДЕНТИ В КИТАЮ продовжують домагатися поширення демократичних свобід і протестують проти урядової преси, яка дезінформує своїх читачів і китайців взагалі про інтенції студентських протестів. В Пекіні, зокрема в Пекінському університеті, студенти демонстративно дерли на куски прилюдно урядовий щоденник і спалювали газети в залізних бочках, призначених для сміття. Газета з понеділка, 5-го січня ц.р., закинула студентам поширювання анархії в країні і розпалювання антаґонізмів серед населення. Більше того, контрольовані компартією засоби масової інформації кажуть, що студенти своїми демонстраціями допомагають ворогам Китайської Народної Республіки, одним словом ставлять їх в категорію зрадників батьківщини, а за це держава може викинути студента з університету і поставити його перед суд. Дехто з китайських лідерів натякає на повернення часів з 1966-76 років, у яких загинуло, або пропало без вістей, чимало китайців у процесі так званої культурної революції.

ГОЛОВНЕ КОМАНДУВАННЯ чадської армії повідомило про збиття лівійського воєнного бомбовика совєтського виробу МІҐ—23. Це вказує, кажуть військові спостерігачі, що Чад отримав правдоподібно нові протилетунські ракети від Франції. Франція взагалі зобов'язалася договором з 1971 року боронити Чад перед зовнішніми нападами, а тимбільше перед агресією лівійського диктатора полковника Муаммара Каддафі. Закордонні дипломати інформують, що Лівія продовжує свою агресію і по обидвох сторонах є по кілька сотень вояків забитими і багато поранених. Лівія заперечує поголоски, що її військові частини беруть участь у боях, але не заперечує, що вона доставляє зброю, амуніцію, військовий виряд і харчі для партизанських частин. Французька і чадська розвідка встановили однак, що в Чаді перебувають реґулярні частини лівійської армії.

НЮЙОРКСЬКИЙ КОНҐРЕСМЕН Стівен Солаж, який, як кажуть поінформовані особи, допомагав філіппінській опозиції позбутися колишнього президента Фердінанда Маркоса і встановлення більш лібералької системи у тій країні, зустрівся в неділю, 4-го січня ц.р., з лідерами комуністичної партії і комуністичного збройного підпілля і відбув з ними довшу „приязну" розмову перед своїм відлетом до З'єднаних Стейтів Америки. Речник комуністичного руху спротиву Антоніо Зумель заявив, що конґресмен Солаж відбув з ним й іншими лідерами двогодинну розмову, на вимогу Солажа. Політичні спостерігачі кажуть, що ця зустріч була в якійсь мірі пов'язана, а може навіть узгіднена, з теперішнім президентом Філіппін Коразон Акіно, яка шукає замирення з комуністами. Переговори між комуністами і представниками її уряду розпочались у вівторок, 6-го січня.

Перед американсько-совєтською торгівлею відкриваються нові перспективи

Вашінгтон. — Покликуючись на розмови з урядовими чинниками, газета „Ню Йорк Таймс", повідомила, що Адміністрація Роналда Регена може вже в січні покінчити з забороною на продаж Совєтському Союзові нафтового і ґазового обладнання.

Ембарго на доставу такого обладнання Совєтському Союзові було накладено в серпні 1978 року адміністрацією Дж. Картера на знак протесту проти переслідування двох совєтських правозахисників — Алєксандра Ґінзбурґа і Анатолія Щаранського.

На думку спеціялістів зовнішньої торгівлі, ембарго не відбилося на нафтогазовій промисловості СССР, бо на зміну американським компаніям совєтам прийшли на допомогу західньоевропейські і японські компанії. Якщо перед накладенням ембарґо доля ЗСА в торгівлі Заходу нафтогазовим обладнанням з Совєтським Союзом становила 25 відсотків, то в наступні роки вона зменшилася до двох відсотків.

Справа про відкликання ембарґо залежить від двох департаментів—департаменту торгівлі і департаменту оборони. Вважають, що департамент торгівлі не лише не буде заперечувати проти відкликання ембарго, але, навпаки, буде настоювати на анулюванні. Інше становище може зайняти Пентагон.

Експерти вважають, що деяка частина нафтового обладнання може бути використана у військових цілях. Крім того нафта і газ становлять головні продукти совєтського експорту, тобто головні джерела валюти для СССР. Співробітники департаменту оборони відзначають, що З'єднані Стейти абсолютно не заціkавлені в тому, щоб Совєтський Союз дістав більше валюти.

Вважають, що на відкликанні ембарго на доставу Совєтському Союзові нафтового і ґазового обладнання будуть настоювати демократи, які займають тепер більшість в обох палатах Конгресу.

В АМЕРИЦІ

КЕРІВНИК НЮЙОРКСЬКОГО відділу шкільної освіти Натан Кінонес відбув нараду з керівниками районних відділів освіти і директорами шкіл. На нараді було розглянуто справу, як позбутися напруження серед учнів після того, що сталося на Ґовард Біч у Квінсі, Н. Й., коли один із негрів, рятуючись від білих переслідувачів, попав під авто і загинув.

ЗАЛІЗНИЧНА КАТАСТРОФА, яка сталася минулої неділі в Мериленді, є другою за маштабом від того часу, як в жовтні 1972 року в Чикаґо сталася катастрофа поїзда, в наслідок якої загинуло 45 осіб. В історії компанії Амтрак теперішня катастрофа є найбільшою. Попередній сумний рекорд був встановлений в червні 1971 року в Сейлемі, Іллиной, коли загинуло 11 осіб.

ЛІТАКИ ТРАНСПОРТОВОГО летунства військово-повітряних сил З'єднаних Стейтів Америки продовжують доставляти в Чад американську зброю і спорядження, виділені цій країні з особистого розпорядження президента Роналда Реґена. Крім того військову і економічну допомогу Чадові надає Франція. Радіо Тріполі, Лівія, обвинуватило Францію в збройній інтервенції і в підтримці режиму президента Гісена Габре.

ВОДОЛАЗИ З ФЛЬОРИДИ повідомили, що вони знайшли на дні Атлантійського океану в 12 милях від фльоридських берегів обломки пароплава „Коммодор". Одним з водолазів який знайшов на дні океану судно, був археолог Дон Сербусек. В інтерв'ю репортерам він сказав, що думав про пошуки цього корабля ще в 60-ті роки, коли вчився в університеті.

ВІДКРИТО СВЯТОЧНО НАРОДНИЙ ДІМ В НЮ ЙОРКУ

Владика В. Лостен благословить відбудований УНДім в сослуженні священиків. На задньому пляні (справа) — голова Р. Данилюк.

(фота: О. Старостяк)

Ню Йорк (О.К.). — В неділю, 14-го грудня 1986 року, по полудні, тут у відбудованому Українському Народному Домі зібралося біля 200 осіб, представників крайових і місцевих організацій, щоб бути свідками святочного його відкриття.

У великій залі, де раніше відбувалися всі бенкети, зібрання і забави, посвячення перевів Владика Василь Лостен в сослуженні о. пароха української католицької церкви св. Юра генерального вікарія Патрикія Пащака, ЧСВВ, о. пароха української православної катедри митрофорного протоієрея о. Володимира Базилевського, о. протопресвітера Івана Ткачука, пароха української православної церкви Всіх Святих і о. Петра Огірка, пароха УКЦ в Озон Парку. Після перекуски і коктейлів свято відкрив директор УНДому Роман Данилюк, згадуючи як це

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Лише трохи правди

Пам'ятаючи, який крик обурення залунав у світі, коли совєтські власті два дні промовчували вибух реактора в Чорнобилі 26-го квітня минулого року і признали, що стався „випадок" щойно після різкого запиту від скандинавських країн щодо причини високої радіяції, недавно пресове аґенство ТАСС проголосило, що 24-го грудня м.р., стався вибух в копальні вугілля в Донецькому басейні і „були людські жертви". Совєтські й українські власті, сказано в тому короткому комунікаті висловили співчуття родинам загинулих і „ситуація в копальні є вже під контролею".

У зв'язку з цією катасторофою у Донбасі — англійське бюро Ройтера пригадує низку інших катастроф, що їх совєтські власті вже не затаювали, але завжди обмежувались до короткого повідомлення про сам факт, промовчуючи всі подробиці. 31-го грудня м.р. пасажирський корабель „Адмірал Нахімов" зударився з вантажним кораблем, при чому загинуло 400 осіб. 3-го жовтня затонув недалеко американського побережжя совєтський нуклеарний підводний човен. 6-го листопада зударились в Україні (промовчано місцевість та причину) два залізничні потяги, при чому 41 особа згинула і 30 було ранених. 17-го жовтня ТАСС подав вістку, що за 560 миль на північний схід від Москви розбився пасажирський літак, при чому згинуло два члени залоги — і деякі пасажири. Місцевости і подробиць не подано. У тому самому місяці минулого року розбився совєтський літак у Східній Німеччині, спричинивши смерть 64-ох осіб. Два члени залоги згинули, коли вибухла пожежа на совєтському пасажирському кораблі „Туркменія" недалеко Японії 10-го листопада 1986 року; врятовано 30 школярів, що їхали тим кораблем.

Від чорнобильської катастрофи совєтські власті почали вже повідомляти про ті нещасливі випадки, закинувши давню практику повного промовчування. Але засекреченість так заглибоко вже закоренилась у традиції Совєтського Союзу з його залізною заслоною і „закритого суспільства", що ніколи не подається усіх подробиць отих лих і не допускається на місце випадку чужинецьких кореспондентів.

Коли на демократичному Заході, зокрема в Америці, зобов'язує формула „Нарід має право знати", то в Совєтському Союзі від початку його існування запанувала система замовчування, затаювання, перекручування або просто забріханости. Залізна завіса, яку встановили большевики між кордонами СССР і його сусідами, почала обов'язувати також в ділянці інформації. Не вільно було писати про будь-який нещасливий випадок, про недугу „вождя", затаювано смерть видатних членів Політбюра, ніколи не писано про каптурові суди, якими карано і далі карається „ворогів народу", і тому совєтська преса і державне інформаційне аґенство ТАСС — найнудніші у світі.

Ґорбачов із молодшої ґенерації, який почав їздити до західніх країн пізно, короткий час перед приходом до влади, все ж пізнав той західній світ і розпочав реформи по лінії наближення до західньої демократії. Але, наприклад, його боротьба проти пияцтва вже збанкрутувала. Так само збанкрутує боротьба проти хабарництва і проти чорного ринку в усіх більших містах СССР, бо горілка — це втеча від похмурої дійсности, а чорний ринок — це спасення для господинь, які шукають товарів першої потреби. Реформи Ґорбачова торкнулися і ділянки інформації. Як сказано на вступі цих завваг, переломовим пунктом була чорнобильська катастрофа, промовчана протягом трьох днів. Від того часу почали в СССР інформувати своїх громадян і зовнішній світ про різні нещасливі випадки, але тільки трішки, бо всієї правди в СССР не вільно говорити ані писати.

Це засекречування вирішно вдаряє по найважливішій справі всього світу — по переговорах про припинення перегонів у зброєнні між двома суперпотугами. Що вартий договір про знівечення таких то родів масового винищування, коли не можна перевірити, чи совєтська сторона дотримала підписаного зобов'язання?! Адже Гельсінкський договір урочисто підписано і зараз потім зламано цілу його частину щодо прав людини, бо все, що стосується прав людини, релігійного культу, суперництва ідей — це „внутрішня справа" СССР, до якої нікому не вільно втручатися. Тому, за математичним рахунком вірогідности, система „закритого суспільства" і мовчанки та визнавання тільки „трохи" правди із затаюванням цілої правди існуватиме так довго, поки існуватиме совєтська імперія.

Володимир Жила

ПРЕЗИДЕНТ МИКОЛА ЛІВИЦЬКИЙ

(До 80-річчя з дня народження)

I.

З ім'ям Миколи А. Левицького пов'язані понад п'ятдесят років у розвитку і діяльности екзильного уряду Української Народної Республіки. На долю його випало трудне завдання — продовжувати і розвивати в еміґраційних умовах ідею української державности. Умови ж були складні, а часом і безнадійні. Зорієнтуватися в них, не збитися з манівців, вибрати правильну дорогу й добитися успіхів було нелегко.

Народився М. Лівицький 9-го січня 1907 року в старій козацько-старшинській родині на Полтавщині. За часів Гетьманщини його предки були сотниками Ліплявської сотні пізнішого Золотоніського повіту та полковими осаулами. У родині споконвіку плекалися козацькі традиції і любов до української державности, що мали великий вплив на молодого хлопця. В Україні, 1918 року, він був учнем першої української гімназії ім. Т. Шевченка в Києві, в якій згодом зародилося ядро підпільної організації української молоді СУМ. В кінці 1920 року 13-літнім юнаком Микола Лівицький вийшов на еміґрацію разом зі своїм батьком А.М. Лівицьким, останнім прем'єром Уряду УНР на українській території, а від трагічної смерти Головного Отамана Симона Петлюри в 1926 році аж до своєї смерти в 1954 році — Президентом УНР. Здавши матуру з відзначенням на матуральних курсах при Українській Господарській Академії в Подєбрадах (Чехо-Словаччина), М. Лівицький вчився у високих школах і університетах Праги, Варшави й Женеви. У Варшаві закінчив Високу Торговельну Школу, а в Женеві економічно-соціяльний факультет університету й отримав диплом магістра комерційних наук. Вчився також в Інституті Високих Інтернаціональних Наук.

З наймолодших літ брав участь в громадсько-політичному житті української молоді. Був головою Української Студентської Громади у Варшаві та організатором і першим „кошовим" корпорації „Запоріжжя". Разом з іншими студентами видавав журнал Студентський голос" і брав активну участь у з'їздах української студентської централі ЦЕСУС.

З 1931 року М. Лівицький перебував у Женеві, де виконував функції постійного секретаря делеґації Уряду УНР при Лізі Націй. Був тут одночасно й представником багатьох українських організацій при різних міжнародних установах: Головної Української Ради при Міжнародному бюрі Нансена для біженців, Українського Товариства для Ліги Націй при Міжнародній унії для Ліги Націй, Ліги Поневолених Народів „Прометей" тощо. Був також акредитованим кореспондентом тижневика „Тризуб" при Лізі Націй і керівником женевської філії Українського Пресового Бюра. Повідомлення цього бюра в той час передавали різні чужомовні пресові аґентства та містили на своїх сторінках численні закордонні часописи. Займався М. Лівицький і журналістичною роботою, поміщуючи статті про Україну в різних швайцарських часописах („Журналь де Женев", „Курьє де Женев", „Ґазет де Льозан", „Вуа де Пель" тощо). Дописував він до журналу „Тризуб" і до львівського щоденника „Діло".

Призначений в 1937 році шефом канцелярії Прем'єра Уряду УНР, М. Лівицький в ролі відпоручника уряду з доручення Прем'єра В. Прокоповича відбув цілий ряд дипломатичних поїздок до Італії, Німеччини, Чехо-Словаччини, Австрії, Польщі й Франції. Утримував також зв'язки з багатьма чужоземними делеґаціями при Лізі Націй. В 1938-1939 роках перебував з доручення уряду на Карпатській Україні в Хусті, де вів переговори з місцевим урядом і проводом Карпатської Січі про участь старшин УНР в організації збройних сил новопосталої Української Держави. Швидкий розвиток військових подій на Карпатській Україні знищив наслідки цих корисних переговорів.

Закінчення буде.

Андрій Бук

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД ЗА МИНУЛИЙ РІК

II.

Домобудівництво в застою. Продаж домів зріс за листопад на 2.9 відс. найбільше за сім років. З уваги на низькі мордґеджові відсотки (найнижчі за останні вісім місяців).

У Базел (Швайцарія) 4-го листопада, в наслідок експльозії в хемічній фабриці САНОЗ вилилась до ріки Райн лявіна — 30 тонн хемікалій і затруїла більйони риб і воду до пиття у п'ятьох державах: Ліхтенштайн, Швайцарія, Західня Німеччина, Франція і Голляндія. Уряд і заряд фабрики погодились покрити заподіяну шкоду. Відчищення води потриває кілька років.

Дженерал Електрік з новим роком зачне чистити воду з хемікалій на ріці Гадсон, коштом 25 мільйонів дол. протягом кілька років. З ріки вживають денно поверх 40 мільйонів ґальонів води, переважно промисл і торгівля для охолодження. 16-го листопада президент Р. Реґен підписав новий еміґраційний закон, який затверджує право перебування нелеґальних еміґрантів до 1982 року. Нелеґальні еміґранти після 1982 року будуть репатріовані. На будуче: корпорації, фірми, бизнеси і фарми, які будуть затруднювати нелеґальних еміґрантів будуть карані в'язницею і платитимуть 10,000 дол. грошової кари. Новий закон вплине на зменшення безробіття. Нині біля 8 мільйонів громадян — без праці в той час, як працює поверх 4 мільйони чужинців — нелеґальних еміґрантів. З уваги на новий податковий закон, який ввійшов в життя з новим роком багато малих бизнесів (у ЗСА є поверх 7.5 мільйона) до кінця року відпродадуть, збанкротують, або зліквідують бизнес, зі згляду на підвищені податки. Біля 16,000 менаджерів, чи власників бизнесу втратять працю. Рівночасно багато компаній, підприємств, фірм включно з телебаченням звільнило працівників, післало скоріше на емеритуру, зліквідувало, або об'єдналося з іншими. 440 компаній внесли аплікації на злучення з іншими до кінця року, так що після нового року безробіття зросте.

15-го листопада на Волл Стріті викрито найбільшу від 100 років біржеву спекуляційну аферу. І. Боски президент відділу торгів уділів, протягом довшого часу нелеґальними торгами торгами уділів американських і великобританських компаній доробився мультимільйонового майна. І. Шад, голова Комісії забезпечень виміни шерів зарядив негайно І. Боски заплатити 100 міл. дол. нелеґального зиску і 50 міл. дол. кари і до трьох днів він продав 420 міл. уділів. І. Боски звільнено з праці і справу віддано прокураторові. Справою зайнялася Міжнародна Комісія забезпечень виміни уділів в Лондоні і слідство вже виказує, що в аферу замішані багато інших спекулянтів біржі. Слідство і суд потриває довший час. Останні інвестиґації комісій: конґресу і виміни уділів виказують суму зловживань на 1.4 біл. дол. Біржа зразу захиталася, але вже другого дня зачала дальше звишкувати. Не захитала біржі і афера з доставою зброї до Ірану (2-го грудня 1986) та посилкою грошей, без відома уряду для „контрас" — протикомуністичних партизанів в Нікараґуа, а навпаки високо зросла на 43.3 пункти (третій раз в історії бірж), також сильно зросло купно державних бондів, доляр підскочив на вартості та ціни на шляхетні металі, через добрі економічні показники. Також не захитає іранська афера (після виявлення усіх фактів) престижу популярности президента Реґена, лідера і оборонця держави і вільного світу перед комунізмом та не послабить ролі ЗСА у розв'язуванні міжнародних проблем. Іранську аферу роздувають противники уряду, — засоби масової інформації, між ними ліберальний, а може і крайньо лівий елемент, забуваючи, що підкопують не тільки престиж уряду і країни — гегемона вільного світу, але ллють воду на червоний млин Москви. Біржа дальше звишкує (1930 пунктів) і біржеві експерти переказують, що до кінця року буде мінятися. Після нового року може впасти до 1,600 пунктів по висвітленні афери І. Боски.

Дня 13-го листопада в Пекіні — Китайська Народна Республіка відбулася фінансово-економічна конференція 250 економістів, експертів біржі з Волл Стріту та фінансистів-банкірів з ЗСА, яких запросив китайський уряд, щоб за їх лекціями і порадою та при допомозі американської технології поправити економію країни в погодженні з комуно-марксистською ідеологією, яка довела господарство до руїни. Минулого місяця в Шанхаї на зразок Волл Стріту відчинено біржуторг уділів підприємств. Американський бизнес в перенаселеному Китаї (поверх один більйон населення) має велику будучність. Нині поверх 200 американських фірм з двобільйоновими інвестиціями торгує в Китайській Народній Республіці. Вільна торгівля, приватна ініціятива і біржа роблять революцію в комуністичній доктрині країни. В цій країні за п'ять до десять років можуть зайти великі фінансово-банкові і господарчо-економічні зміни.

В Акрон, Огайо, 12-го листопада м.р. представники від 150 банків відбули конференцію у фінансових проблемах. Щодесятий банк у критичному фінансовому положенні, найбільше в Тексас 22, в Оклягомі 12 банків. Уряд випустив 24-го листопада 1.5 мільйона однодолярових срібних монет, зі знаменем орла і Статуї Свободи і розіслав гуртівням до розпродажі. Попит на монету дуже великий. Новий торговельний договір між ЗСА і Канадою виказує, що Канада хоче вести торговельний ресорт на свій лад, головно в деревному промислі (будівельний матеріял-дошки) і сільськогосподарчому (фармерські продукти). У мануфактурній продукції Канади вже 3-ій квартал підряд є спад. Управління транспорту подає, що тогорічний дохід зі закордонних туристів дуже зменшився через тероризм і чорнобильську аварію. Південна Корея минулого місяця випустила на ринок новий модель компютора в ціні 699 долярів, половина ціни Ай-Бі-Ем і Японії. Ай-Ті-Ті з першим січня 1987 року має знизити на 11 відс. оплати за довгодистансові телефонічні розмови. Найбільший великобританськ-

(Закінчення на стор. 4)

З України про Україну

У СЕЛО ЗА ПІСНЕЮ

Нема на Поділлі села, де б не передавалися з покоління в покоління, з уст в уста пісні та думи, прислів'я і приказки, легенди й перекази. Та Яхнівці, що у Волочиському районі, виділяються з-поміж них. Сюди за піснями, іншими зразками народної поетичної творчости приїжджали викладачі і студенти Кам'янець-Подільського педагогічного інституту. Усна творчість яхнівчан привернула увагу Інституту мистецтвознавства, фолкльору та етнографії ім. М. Рильського. Науковий прицівник цього закладу М. Дмитренко, побувавши тут, записав 144 пісні, а також чимало прислів'їв і приказок. Лише від мешканки села Одарки Дрозд науковець-фолкльорист записав 40 пісень, три казки, прислів'я, приказки. У селі живуть обрядові пісні — жнивні, весільні, щедрівки, веснянки.

ПАМ'ЯТІ М. ШАШКЕВИЧА

Співцем народної правди увійшов в історію української літератури Маркіян Шашкевич, пробудник українського життя в Галичині. Про значення його творчої і громадської діяльности йшла мова на урочистому засіданні Республіканського ювілейного комітету і літературному вечорі у Львівському університеті ім. Івана Франка, які були присвячені 175-річчю з дня народження талановитого майстра слова, історика, фолкльориста, редактора альманаху „Русалка Дністровая". Виступаючи на вечорі, письменник Олесь Гончар сказав, що Маркіяна Шашкевича, який був душею літературного гуртка „Руська трійця", можна сміливо назвати ідейним попередником Івана Франка. Пам'яті М. Шашкевича були присвячені віршовані рядки, які прочитали на вечорі Дмитро Павличко, Роман Лубківський та інші літератори. Торжества, присвячені 175-річчю з дня народження М. Шашкевича і 150-річчю альманаху „Русалка Дністровая", відбулися в інших місцях. У його рідному селі Підлісся прийняв перших відвідувачів літературно-меморіяльний музей. Ще один музей відкрито у львівській середній школі ч. 34, яка носить ім'я поета.

МОЛОДЬ ПІДТРИМУЄ ТРАДИЦІЇ

Всесвітню славу має закарпатська художня школа. Традиції її фундаторів Йосифа Бокшая, Федора Манайла, Альберта Ерделі продовжує молодше покоління. Серед них і Вячеслав Приходько. Від його картин на ужгородські мотиви віє поезією і романтикою цього старовинного міста, яке з полотен художника постає в усій своїй неповторній красі. Полотна В. Приходька експонуються в музеях Києва, Львова, Ужгорода, а також за кордоном — в Мадярщині, Чехо-Словаччині та в Румунії.

СВЯТО БІЛЯ КОЛОДЯЗЯ

В старовинному донецькому селі Золотий Колодязь відбулося фолкльорне свято. А „іменинницею" на ньому стала невелика криниця з кришталево чистою водою, яка, за переказами, напувала доблесних воїнів, що поверталися після битви за Азов. Тут у спеціяльно збудованому місцевими умільцями містечку виступили самодіяльні артисти, ансамблі народних пісень з різних міст країни. Як і належить, відбувся ярмарок, де найсмачнішим напоєм була вода з цілющого джерела. Як і раніше, несе добру службу Золотий Колодязь. Його джерела дали силу недавно збудованій фабриці мінеральних вод. За рік вона відправляє в усі кінці країни біля 20 мільйонів пляшок цілющого напою.

І ОЖИВ ВІТРЯК

Знову ожив старий вітряк, що довгий час стояв самотньо в селі Вишнівцях Онуфріївського району Кіровоградської області. Потяглися до нього люди з мішками зерна на возах і мотоциклетах. За ними й учні місцевої школи ідуть навідати ветерана та познайомитись з історією села в краєзнавчому музеї, що розташувався на другому поверсі. А майстри, які оновили приміщення, зробили дерев'яні лопаті-крила, вже порядкують надворі. Виструґують конов'язи, заплітають плота з верболозу, словом, створюють ту картину, яка завжди була у вітряків у старовину. Приємно буде старшим жителям села згадати молоді літа, глянувши, як крутиться вітряк. Крім музею, у млині на першому поверсі плянують відкрити дитяче кафе, де б юні мешканці села у святкові дні могли випити склянку соку, поласувати тістечками та морозивом. А влітку молодь збиратиметься сюди на вечорниці.

І ВЗИМІ ЗЕЛЕНІЄ САД

Понад 30 видів тропічних рослин і дерев росте в зимовому саді, який закладено при Збаразькій цукровій фабриці Тернопільської області. Яскраво цвіте тут бегонія, біліють квіти якоїсь незвичайної рослини, яскраві плоди на кущах лавровишні манять до себе. Щоб відпочити, охоче заходять сюди в обідній час робітники фабрики.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Слава Дрималик-Шевчик

ДАРУНОК

II.

— І у церкві, навіть у двох церквах... мені казали прийти після свят... І в цьому великому шпиталі, де Сестри Служебниці, обіцяли, що може за тиждень, тепер зайняті... **А мені треба — сьогодні! До 5-ої уже недалеко...** — тут її голос заломився, на бліде лице впала одна прозора крапля, друга, аж покотився рясний дощ сліз, серед якого нічого вже не було чути крім обважнілої болем тиші.

Марта мовчала, бо не знала, що їй сказати. Через довшу хвилину дівчина несміливо глянула на неї:

— Пробачте... в мене є дитина, синок, ще зовсім маленький... я не маю защо купити йому молока, ні дитячої поживи... та й ні одної пеленки не залишилося... І в хаті нетоплено... — тут пояснила: „Мені місто помагає, але у святочний час чек запізнився... Це вже не перший раз так трапилося, — додала гірко.

— Але чому властиво якраз тепер так поспішаєте? — здивувалася Марта.

— Чому? Сьогодні прийдуть люди з контрольної опіки над дітьми! Коли в мене не буде нічого для дитини його заберуть! Відберуть мені і віддадуть державній інституції! — Вона вхопила Марту за руку і глянула на неї таким благально-розпачливим поглядом, що їй стало зовсім моторошно. Думки плуталися, суперечно перехрещувалися, дивний неспокій піднімався нерівними хвилями...

— Чи дійсно в неї дитина. Обручки немає... певно не одружена... А може і справді... наркотики? (пригадуються господареві слова „геть звідси!" Їх тут повно вештається!) Здригнулася.

— „А може і правду каже... Мала дитина... в хаті, свята, нізвідки допомоги але, чому якраз до мене?" Надворі морозний вітер змагався, щораз то сильніше бив об шиби, просився у хату, а потім затихав, припадаючи на замерзле підвіконня, щоб погрітися. Чіткий голос спікера приманчиво малював ясну в червоно-зелених вінкових прикрасах хату... надворі веселих дітей у теплих хутерках... сипкий сніг під розсипом лещат у засніженому гірському ресорті.

— Скільки вам потрібно? — нерішуче спитала Марта. Спитала нерадо, от так собі, бо чим вона могла поправді цій дівчині допомогти? Правда, була в неї захована стара, ще мамина „гуцульська" скринька, яку колись називали — касеткою, і вона там відкладала ці невеликі гроші, які деколи залишалися, такі, на „чорну годину", хоча знала добре, що цією вартістю ніякої „чорної години" обігнати б не було можна. Але, от, свята: Осипові дарунок і для внука Данилка забавка, що її вона вже довго оглядає,... при їхній невеликій пенсії така скринька-невидимка була просто необхідна! Дівчина довго гладила рукав завеликого чорного светра, глянула на Марту раз, другий і спустила очі вниз.

— „Це блідосмугляве лице і уста в сумному півусміху" І знову приплив ніби давній образ із підсвідомости. — Враз його перебили слова.

— Мені треба... Тут незнайома сказала потрібну суму дрижачим, але спокійним голосом і відважилася підвести очі.

— „Що-оо?? Це неможливо! — відразу обурилася Марта, „Це просто не до повірення! Як ви можете навіть! Така сума грошей!" Ні, і ні: Бунтувалася її справедлива совість.

Я мала б дати цій незнайомій мені людині мої ощадності? Ну, хай би якийсь невеликий даток. Хай — 5 долярів, найвище — 10 це і так забагато! Але звідки вона може знати про ці мої заощаджені гроші? — неспокійні думки кружляли тривожним питанням, аж вкінці Марта підвелася і, вибачившись, вийшла до спальні. Осип допитливо глянув з-понад окулярів:

— Що вона хоче? — запитав голосним шепотом.

— Тсс! — стишила його Марта. Осипів шепіт звичайно, був такий далеконосний, що навіть глухава чорна Фіфка досконало його чула у своєму кошику в куті третьої кімнати.

— Їй треба допомоги. Має малу дитину — лаконічно, не вдаючись у дискусію, сказала Марта.

— Але скільки? — не поступався Осип — знаючи тебе, моя Тусю... Пам'ятаєш цей випадок з п'яницею? І знову тоді...

— Залиши це мені! — вирішила Марта і підійшла до свого столика. Вона була така втомлена, мов би якийсь важкий тягар спирався на її плечі, знеохота не дозволяла **зробити ні кроку — цього одного, єдинопотрібного кроку.** Здалека, на теплих хвилях сумерку, неслися стишені, але **такі світлоясні, здавна знайомі звуки колядки: „А Марія повиває, до серденька пригортає, люляй, Сину мій..."** Нагло Марта рішилася, властиво хтось рішив за неї, і вона, не думаючи, сягнула у стару касетку та вже впевненим рухом вийняла три банкноти. Десь ділася внутрішня тремтіння спокійна полегша роз'яснила думки, лиш ще здалеку, дуже тихо домагався слабий відгомін — чому?

— Прошу, тут є гроші — Марта підійшла до стола і поклала перед незнайомою три пом'яті банкноти. Дівчина без слова підвела голову і Марта побачила темні, завеликі для оцього дрібного лиця, очі, тепер сповнені променистим світлом щастя, звільнені від затиску дрібно сплетені долоні і всеобіймаючий теплий усміх на подовгастому, смуглявому обличчі.

Ішли обидві вдолину дуже тихо і обережно. Останні скрипучі східці цим разом пройшли майже беззвучно і опинилися у холодних сінях. Крізь скляні шиби чорніли покручені силюети безлистих дерев, десь далеко золотіли мерехтливі світла міського вечора і густо почав сипати перший пухнастий сніг. Закутана дрібна постать раптом повернулася до Марти, і вона, на мить почула обійми малих рук і м'який дотик холодних, ніжних уст. Тоді стукнули нечутно двері — тиха.

Марта довго стояла в порожніх сінях, про ніщо не думаючи, а тоді втомленим ходом пішла сходами угору. І в хвилині, коли відкрила двері до півтемної кімнати. І там так виразно і зовсім ясно, як колись нарешті знову побачила, цю забуту, в пам'яті часу залишену картину: півтемні луки холодного, пахучого ладаном кам'яного склепіння в надпрестольній темряві загорнена в темну мантію — Матір з Дитятком на дрібно схрещених руках. Ніжні уста в півусміху, похилене смугляве обличчя і під дугами розкинених ластів'їних брів темновологі, сповнені щастям очі у ласкавому всеобіймаючому усміху.

Гостина св. Миколая в Бриджпорті

Управа 59-го Відділу УНСоюзу в співпраці з Головною Канцелярією влаштували для дітей гостину св. Миколая 7-го грудня 1986 року в залі української католицької церкви в Бриджпорті, Конн.

Управа вислала запрошення для дітей і батьків до трьох православних і католицькій парохій. На гостину прибуло 59 дітей, яким св. Миколай роздавав подарунки, які закупив 59-ий Відділ з фінансовою допомогою Екзекутивного Комітету УНСоюзу.

Отець Іван Терлецький, якому складаємо щиру подяку, присвятив дуже багато часу для влаштування цієї гостини. Програму свята приготовили членкині, учительки Рома Гайда й Ірена Демків, а подарунки закупила й приготувала членкиня 59-го Відділу Ліда Довбуш. Ролю св. Миколая виконав Богдан Добощак.

Свято пройшло дуже успішно; діти захоплювались програмою, а головно варто згадати, що п-і Демків висвітлила фільм української тематики „Ялинка під Свят-Вечір". Події відбуваються на Гуцульщині на тлі співу колядок, які співає хор бандуристів. Не тільки діти, але й дорослі захоплено приглядались фільмові.

Учасники Свята св. Миколая в Бриджпорті

Предсідник 59-го Відділу Дмитро Стець, який на початку свята привітав усіх присутніх, говорив про найстаршу й найбагатшу братську організацію УНС, його завдання й осяги, про суспільну й братську допомогу для українського народу як за океаном, так і на американському континенті. Він сказав, що до такої братської організації повинен належати кожний, хто почуває себе українцем.

На закінчення свята Т. Сливінський, секретар 59-го Відділу, подякував о. І. Терлецькому, учителькам, Л. Довбуш і всім тим, які причинились для влаштування цього свята й попросив всіх дітей до спільної знімки й на гостину, яку приготовила Управа Відділу.

Т. С.

Відкрито...

(Закінчення зі стор. 1)

перед двома роками загадочний вогонь знищив дім, який тепер завдяки підтримці майже усіх шеровців можна знову передати українській громаді, щоб служив їй, як досі, довгими роками.

Владика Лостен поблагословив трапезу та у своєму слові закликав до братньої співпраці в тому домі, що має бути тільки українським і гостити усіх українців.

В дальшому ведення бенкетом перебрав довголітній член Управи і колишній голова Євген Стахів. Він представив ведучого мистецькою програмою Василя Сосяка і технічного директора Мирона Заліпського та привітав у коротких словах присутніх, згадуючи при тому історію перебудови знищеного дому.

Тріо „Промінь" під мистецьким керівництвом Богданни Волянської проспівало три народні пісні, а відтак Є. Стахів викликав поіменно членів президіяльного стола, а це представників духовенства: Владику В. Лостена, о. П. Пащака, о. Огірка, о. В. Базилевського і о. І. Ткачука, членів колишніх і теперішньої Дирекції УНДому — Миколу Хоманчука, Володимира Саляка, Володимира Баранецького, Андрія Ластовецького, Івана Винника, Богдана Гаргая і голову Р. Данилюка, д-ра Івана Сєранта, і промовців на бенкеті ред. Івана Кедрина і ред. Ольгу Кузьмович. Є.Стахів згадав також тепло колишніх членів Дирекції УНДому, підкреслюючи їхні заслуги в служінні громаді впродовж 30 років. Особливо згадав він заслуги при початках цього дому інж. Мирона Лепкалюка і покликав до слова одного із перших ініціяторів купівлі УНДому ред. І. Кедрина.

З увагою слухали присутні слова сеньйора українських журналістів, який ствердив, що було на початку помилкою створювати корпорацію з уділами, а не просто громадську установу, пригадав, що на цій залі завжди висіла плоскорізьба Тараса Шевченка, роботи мистця Антона Павлуся і її знищив вогонь. Тому пропонує зробити копію та дати на це саме місце, як символ єдности всіх українців, що будуть зустрічатися в Народному Домі. Буря оплесків привітала слова ред. І. Кедрина, а присутні вставши, з місць вшанували цього визначного громадянина.

У дальшій мистецькій програмі відома добре українській публіці сопрано

Загальний вид на бенкетову залю. Промовляє Владика В. Лостен.

Марта Кокольська відспівала ряд оперових арій та народних пісень.

Ред. О. Кузьмович відчитала фейлетон-спогад про численні імпрези, які впродовж 30 років відбувалися у цій великій залі УНДому, а далі окремі усні привіти зложили о. П. Пащак, який висловив побажання щоб УНДім далі був центром української культури в Ню Йорку, на який усі глядітимуть з подивом, і д-р І. Сєрант, директор „Самопомочі", яка дала велику позичку на перебудову УНДому. Ряд писемних привітів, що наспіли на посвячення відновленого Народного Дому відчитав Є. Стахів.

Вкінці слово забрав невтомний касир УНДому І. Винник, який закликав присутніх до жертвенности на дальші праці, які мусять бути виконані в Народному Домі, щоб він був всеціло викінчений для вжитку української громади. У висліді його заклику присутні спонтанно почали деклярувати датки на УНДім, які при кінці бенкету осягнули суму понад 10,000 долярів.

На закінчення ведучий бенкетом попросив до молитви о. В. Базилевського, який передав привіт в імені об'єднаної української православної громади Ню Йорку і пригадав, що його парафія святкує саме 60-річчя існування окремими імпрезами та цінною мистецькою виставкою, а відтак змовив молитву та заінтонував „Многолітствіє" для дирекції Народного Дому і всіх, що працювали для його віднови та передання до вжитку української громади Ню Йорку.

Ще довго після офіційного закриття бенкету присутні не розходилися раді, що могли знову зібратися у тому Українському Народному Домі, який був через стільки років центром українського Ню Йорку та громадською інституцією, а тепер завдяки підтримці цієї громади, має всі дані дальше це своє почесне завдання сповняти якнайкраще.

Оцінюючи важливість відновлення Українського Народного Дому в Ню Йорку, на посвячення його прибули представники майже усіх крайових та місцевих організацій. І так Український Народний Союз репрезентували Микола Хоманчук, голова Округи Ню Йорк і представники 9 Відділів УНС з Ню Йорку та околиці інж. Петро Саляк — Український Братський Союз, а мґр Іван Базарко — Союз Українців Католиків „Провидіння". Д-р Роман Барановський (УАКРада), д-р Ярослав Падох (НТШ), д-р Мирослав Прокоп (УГВР), Микола Турецький (ТУІА), інж. Іван Мокрівський (Братство І—У.Д. УНА), Олександер Білевич (ОБВУА), Мирон Заліпський (Братство Броди-Лев), Ніна Самокіш (КПС), Ольга Кузьмович (Пластова Станиця Ню Йорк), Богдан Михайлів і 11 членів (Пластова Фундація), Ярема Бачинський, Стефанія Косович (Пластприят), Олімпія Роговська, Іван Лучечко (УМузей), Розалія Полчій, Леся Ґой (ГУ і Округа СУА), та представниці 5 Відділів СУА, Іван Дмитрик і Осип Левицький (Об'єднання колишніх вояків УПА), Іван Долай і Борис Галаган (Товариство б. вояків УПА), Богдан Ластовецький і Тиміш Шевчук (Кооператива „Самопоміч"), Лідія Крушельницька (Студія Мистецького Слова), Микола Чорний (ШКМистецтва), д-р Микола Шпитко (Об'єднання Буковинців), Микола Галів і Ярослав Клим (КУПТ), Аскольд Лозинський (СУМА), д-р Роман Осінчук (УСЛТ), д-р Петро Ґой (УВУ), ред. Володимир Барагура („Веселка"), ред. Володимир Левенець („Свобода"), Мирон Бойчук і Павло Лисяк (УСК), Дарія Ґендза (Ансамбль СУМА „Верховинці"), д-р Василь Палідвор (сеньйор), інж. Віктор Чарторийський (будівничий УНД). Цілу імпрезу посвячення фільмував Ярослав Кулинич, а фотографував Осип Старостяк.

Загальні збори 1-го Відділу СУА в Ню Йорку

День 7-го грудня 1986 року започаткував 1987 діловий рік 1-го Відділу СУА. Цього дня відбулися річні Загальні збори. Численно зійшлися членки, щоб вислухати звіти управи, оцінити її працю та вибрати нову управу. Збори попередила перекуска, приготована господарчими референтками Д. Кріль, О. Кузьмин, Кусьнірчук. О годині 2-ій по полудні милозвучно відізвався всім знаний дзвіночок. Затихло.

Голова Л. Ґой відкрила збори, затвердила правосильність, попросила відспівати гимн „О, спомагай нас, Діво Маріє". До президії вибрано І. Мачай предсідницею, а П. Сусь секретаркою. Відтак голова попросила відпоручницю Окружної Управи О. Літепло. Рясними оплесками привітали гостю.

Почалися звітування уступаючої управи. Організаційну ділянку очолювала Л. Дармограй. Відділ нараховує 93 членки. Приєднано три, а шість є заінтересованих. Проводить листу присутніх на сходинах, що дає точний нарис зацікавлення членів організацією. Культурно-освітні референтки М. Баран і Л. Микитич приготовляли цікаві доповіді, або запрошували гостей. 1-ий Відділ має 100 відсоткову передплату „Нашого Життя", за що відповідала референтка Е. Вацик. Ділянка суспільної опіки Соня Вацик і Е. Гарайда вислали до Бразилії 27 пачок, а чотири до Польщі. Відвідували хворих у шпиталях і старших самітніх. Мистецька референтка А. Натина організувала стіл із мистецькими речами на Фестивалі, вишивала киптарики на ведмедики, і подарувала вишивану жіночу блюзку на виграшку. Музейна референтка В. Шуль організувала з Відділу членів для музею. До музейної крамнички вишила подушечку, пару ляльок, подарувала інкрустовані коралі, знімки і книжки. Касир С. Гуменюк взірцево вела касові книги. Вона ствердила, що Відділ підтримує почини Головної Управи і точно виконує зобов'язання. Стипендія до Бразилії — 610 долярів; пресовий фонд „Наше Життя" 412 дол.; Фонд О. Лотоцької — 250 дол.; оплата посилок до Бразилії і Польщі — 736 дол.; Український Музей в Ню Йорку — 750 дол.; Фонд допомоги бабусі — 110 дол. Про працю і нашу діяльність докладно подавала до преси М. Мотиль, пресова референтка, а зв'язки з американським середовищем нав'язувала М. Касин. Заряд Фестивалю, який є джерелом прибутку Відділу, спочивав в руках К. Папуги. Секретарки С. Семущак, і Г. Сєрант точно виконували свої обов'язки, а заступниця голови С. Лешко допомагала голові в міру потреби. Звітування закінчено звітом голови.

Голова Відділу Л. Ґой виконувала обов'язки, слідкувала і дораджувала у всіх справах. Відділ розвиває працю і збільшує членство. Обов'язком нашим є, щоб Відділ все був першим, як це було досьогодні. Щасти вам Боже у прийдешніх днях. Новій Управі побажала витривалости і співпраці до осягнення намічених плянів.

Слід згадати, що всі інші звіти екзекутиви як і референтур були точні, забезпечені щирою працею, тому втішаємося успіхами. О. Літепло сказала: „Звіти дали повний образ праці і переконали мене, що відділ працює у всіх ділянках інтенсивно. Членство зростає, що є надією організації". Вона висловила признання і побажала успіхів в біжучому році.

Вибрано нову управу, в яку ввійшли: голова — Л. Магун, заступниця голови — С. Лешко, протоколярна секретарка — С. Семущак, кореспонденційна секретарка — Г. Сєрант, касирка — С. Гуменюк, екзекутивна секретарка — С. Костюк, референтки: організаційна — Л. Дармограй, культурно-освітня референтка — І. Мачай і Л. Микитич, імпрезова — М. Філевич, виховна — П. Сусь, суспільної опіки — Соня Вацик, і Е. Гарайда, пресова — Н. Мітрінга, музейна — В. Шуль, мистецька і звязкова до УККА — А. Натина, господарчі — Д. Кріль, О. Кузьмин і А. Куснірчук, фестивалю — К. Папуга, „Нашого Життя" — Е. Вацик, зв'язків М. Касіян. Контрольна комісія: голова — Л. Ґой, члени — М. Мотиль, Д. Чижик, С. Топорівська, і К. Лис. Відділ є потрійним меценатом Українського Музею.

Зворушливим був момент, коли новообрана голова Л. Магун в імені управи і членок вручила уступаючій голові Л. Ґой подарунок — кераміку С. Ґеруляк, як вияв вдячности за чотирирічну працю. Збори закінчено відспіванням гимну СУА. Ділові розмови, приємна атмосфера, веселі жарти були показником успіхів і охоти до праці на майбутнє.

Наталія Мітрінга

Чарівна „Верховина" в столиці Австралії

У суботу, 13-го грудня 1986 року відбувся гостинний виступ вокальної групи-тріо — „Верховина" з Торонто, Онтаріо — Канада в Канберрі.

Восьма година вечора... Заля Еррінділ центру поволі заповнялася любителями рідної української пісні.

І ось почало меркнути світло...Поволі розкрилась завіса. Заля затихла. На авансцену вийшла Олена Глібович, яка перед початком співу розповіла про коротку історію вокальної групи „Верховина" та про її успішні виступи на українських і чужинецьких сценах по різних країнах.

І ось із-за куліс вийшли наші артисти-гості, славні і чарівні співачки: Богданна Ігнатович, Ганна Яцишин, Оксана Макогон та пяніст Михайло Бубна. Заля залилася бурею гучних оплесків.

Вдарили перші акорди фортепіяна, і заля затихла... І полинув чарівний голос на текст релігійного змісту пісні — „Под Твою Милость", музика Бортнянського. Перша виконана пісня прикувала увагу слухачів, бо Б. Ігнатович, Г. Яцишин, О. Макогон співали цю пісню з таким глибоким відчуттям і переконливістю молитовного настрою, що слухач відчував, ніби він знаходиться в Божому Храмі. Після цього тріо виконало: „Коли часом", „Українська баркароля", „Моя Україно"...

О. Глібович несподівано, — бо в програмі не було про це згадки, — продеклямувала поему. При цьому треба зазначити, що в нас мистців художнього читання є дуже мало. Мені приходилось слухати художнє читання п-і Добровольської в Німеччині, а в Австралії Ростислава Василенка. Слухаючи О. Глібович, я, як любитель цього роду мистецтва, прислухався до всіх нюансів в її читанні і в виразність її вимови, як вона передавала слухачам в досконалому мистецькому читанні всі різноманітні епізоди гуцульських леґенів, які вирисовувались перед нашими очима у своїй повній образності: величні, хоробрі, гарні, зачаровуючі хлопці, яким не стоїть на перешкоді ні ліс, ні вода, ні гори... Всі були захоплені її чудовим мистецьким читанням.

Після цього тріо проспівало: „Якби мені мамо", „Червона рожа", „Карпатські січовики", „В'язанка стрілецьких пісень".

Потім місцева танцювальна група „Струмок" (в дівочому складі) виконала ганок. В другій частині програми тріо „Верховина" виконало пісні „Подаруй мені Карпати", „Закарпатська коломийка", „Спомин з гір", „Марічка". О. Глібович виступила з гумористичною розповіддю про наші будні еміґраційного життя, розвеселивши слухачів, які нагородили її гучними оплесками. Танкова група „Веселка" в мішаному складі гарно виконала один танець. Тріо „Верховина" на закінчення свого виступу проспівало пісні „Тиха вода", „Чарівна скрипка", „Пісня буде поміж нас", „Березень". На превеликий жаль, було виконано лише одну пісню композитора Івасюка — „Пісня буде поміж нас", а слухачі, особливо молодь, хотіли б почути більше його композицій, які є дуже спопуляризовані співачкою Софією Ротару.

Слухаючи цей різноманітний репертуар різноманітних авторів у виконанні „Верховини", не один слухач зронив теплу сльозу. Фортепіяновий супровід Михайла Бубни був надзвичайно добрий.

Цей гостинний концерт „Верховини" залишиться в пам'яті українців Канберрі і Квінбіяну на довгі роки.

Ф. Габелко

Відбувся ХУІІ з'їзд СУМА

В днях 8-го і 9-го листопада 1986 року на Оселі СУМ в Елленвіллі, Н. Й., відбувся ХУІІІ Крайовий з'їзд Спілки Української Молоді Америки (СУМА). В з'їзді взяло участь 122 управнених до голосування делеґатів, заступаючи 23 осередки

З'їзд відкрив голова Крайової Управи СУМ д-р Аскольд Лозинський молитвою. На початку нарад з'їзду вшановано пам'ять померших членів СУМ, а зокрема голову Українського Державного Уряду УНР сл. п. Ярослава Стецька.

Наради з'їзду вела Президія в складі: Ігор Зварич — предсідник, Мирон Федорів і Григорій Цебрій — заступники предсідника, Ліда Микитин і Христя Верещак — секретарі.

Головну доповідь про 40-ліття відновлення СУМ на еміграції виголосив Корнель Василик. Під час бенкету відбулась мистецька програма: виступ співачки С. Вожаківської-Тонкошкур в супроводі фортепіяна Олі Олещук-Клименко, рецитації Евгена Курила і Володимира Курила та виступ (дует) Славка Галатина і Дарки Конопал.

Друга пленарна сесія продовжувалась в неділю, 9-го листопада, і включала звіти комісій, запити й дискусії та прийняття постанов і резолюцій з'їзду.

На пропозицію Номінаційної комісії, яку очолював Теодор Олещук, делеґати обрали склад нової Крайової управи на наступну каденцію 1986-89 років, головою якої обрано д-ра Аскольда Лозинського.

НЕСПОКОЇ У ПІВДЕННО-Африканській Республіці продовжуються далі В Кінці минулого тижня знову загинуло три особи у зударі з поліцією від підкладених бомб і гранат. В загальному вже в цьому 1987 році загинуло в Південній Африці сім осіб, а 24 були поранені, між ними двоє дітей до 12-го року життя. Чимало студентів і середньошкільників були поранені у сутичці з поліцією під час бойкоту шкіл, який продовжується в деяких місцевостях.

МІНІСТЕР ЮСТИЦІЇ Пуерто Ріко Гектор Круз заявив, що під час попереднього розслідування причин пожежі в готелі Дюпонт Пляза було встановлено, що пожежа виникла в наслідок підпалу. Він не вдавався в подробиці, лише сказав, що перевіряється всіх людей, які мають відношення до готелю. За словами міністра, пожежа виникла в наслідок займання якоїсь хемічної речовини. Власті Сан Хуану повідомили, що остаточна кількість жертв досягла 96, бо в шпиталі помер від опіків житель Ню Йорку Ентоні де Рісі.

МОСКВА ПРАВДОПОДІБНО дасть право на виїзд совєтським громадянам, які шлюбно пов'язані з американцями й іншими чужинцями. Принаймні двоє американців, Кайт Б. Бравн, і Андреа М. Віні, отримали від міністерства закордонних справ СССР повідомлення, що справи їхніх подруг інтенсивно розглядаються тепер іміґраційними урядом. Дружина Бравна Світлана і муж Віні Віктор чекають на виїзд до ЗСА дуже довго і кожного разу їм в ОВІР-і відмовляли візи. Американські дипломати в Москві кажуть, що таких нерозв'язаних випадків розлучених подруж є принаймні 20.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Джордж Шулц виїхав у восьмиденну поїздку по шести країнах Африки. Після одноденної зупинки на Бермудських островах, де він зустрівся з міністром закордонних справ Великобританії Джеффрі Говом, Дж. Шулц прибув у Сенеґаль. Він відвідав також Камерун, Кенію, Берег Слонової Кости і Ліберію. Покликуючись на працівників Державного департаменту, газета „Ню Йорк Таймс" пише, що під час зустрічів з лідерами африканських країн Шулц заторкне дві проблеми — безпеку і вільну торгівлю. Вашінгтон намагається утримати країни, які відвідає Шулц, поза орбітою совєтського впливу і настоює на тому, щоб вони не фліртували з соціялізмом. Із шести країн, які відвідає державний секретар, лише Берег Слонової Кости не відчуває економічних труднощів. Інші країни потребують американської економічної допомоги.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ В ЛИСТІ, надрукованому в журналі „Ню Інґленд Джорнал оф Медісін" доктор массачусетського шпиталю Френк Кастроново, у щитовидних залозах чотирьох дітей з Европи знайдено ненормально високий вміст радіоактивного ізотопу йоду. 26-го квітня, коли сталася катастрофа в Чорнобилі, ці діти були в Польщі і Греції. Тепер вони відбули бадання в З'єднаних Стейтах Америки. В загальній кількості було обстежено 58 мужчин, жінок і дітей, які перебували в Европі або жили там під час вибуху в Чорнобилі. В щитовидних залозах 45 з них були знайдені сліди йоду-131. Доктор Ф. Кастроново відзначає, що як видно з проведеного обстеження, високі дози радіяції дістали багато дітей, які перебували в момент вибуху в тих районах Европи, над якими пройшла радіоактивна хмара.

З жалем повідомляємо, що в Торонто, Онт., Канада, на 46-му році життя помер наш Найдорожчий БАТЬКО, СИН І БРАТ

бл. п.

ЮРКО Н. ЯЩИШИН

народжений 1941 р. в Альвені, Саскачеван, Канада, член 401-го Відд. УНС ім. гетьмана Богдана Хмельницького з 1980 року.

ПОХОРОН відбувся 9-го грудня 1986 р. на цвинтарі Ґлендил Меморіял Ґарденс, Рексдале, Онтаріо, Канада.

Залишені в смутку:
дочки — ЛЕСЯ І РОМА
батько — ІЛІЯ
сестри — ЗОНЯ ЧОРНІЙ з родиною
СТЕФАНІЯ РАДЕВИЧ з родиною
ОЛЯ БОБИК з родиною
як також члени Молодіжних Ансамблів, а особливо оркестра „Батурин", де він був співучасником довгі роки
Ближча і дальша Родина в Україні, Канаді й Америці

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що несподівано на 64-му році життя у вівторок, 6-го січня 1987 р. відійшла від нас наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ І СЕСТРА

бл. п.

МАРІЯ ПАЛКА з дому ШВЕЦ

Уроджена в селі Ганчарки біля Соснова, повіт Підгайці — Україна.

ПАНАХИДИ відбудуться в четвер о год. 8-ій і п'ятницю о год. 8:30 вечора, 8-го і 9-го січня 1987 р. в похоронному заведенні Riotto при 3205 Kennedy Blvd., Jersey City, N. J.

ПОХОРОН в суботу 10-го січня 1987 р., о год. 9-ій ранку з української католицької церкви свв. Петра і Павла в Джерзі Ситі, Н. Дж.

Горем прибиті:
муж — ПЕТРО
син — СТЕФАН
дочки —
ГАЛИНА з мужем ВОЛОДИМИРОМ ПОЙКОМ та синами ВОЛОДАРЕМ І ЮРІЄМ
ІРИНА з мужем МИКОЛОЮ ГЛУХИМ і сином ГАВРИЇЛОМ
брат — ЙОСИФ АДОЛЬФ ШВЕЦ в Польщі
свати — АНГЕЛИНА І ВАСИЛЬ ГЛУХІ та РОЗАЛІЯ ПОЙКО
Ближча і дальша Родина в Україні й Америці

Статуя Свободи і українці

Американський Музей Іміграції є приміщений під Статуєю Свободи у її підвалі. Це є велике приміщення, стіни якого є покриті побільшеними знімками, які представляють усе те, що пов'язане з приїздом людей до Америки через острів Еллис. При помочі компютора можна викликати на екрані різні знімки імігрантів і їх родин вже тут, в Америці. У цьому музею є приміщена мала етнічна збірка різних національностей, а саме: лотишів, поляків, румунів, чехів і українців.

Тому що українська збірка є у жалюгідному вигляді Союз Українок Америки, Округа в Ню Джерзі, нав'язала контакт з куратором вищезгаданого музею з метою поставити нашу збірку на рівень, який гідно репрезентував би українську іміграцію. Куратор Амереканського музею іміграції Л. МекҐваєр поінформував голову Округи СУА Ольгу Тритяк, що етнічна збірка у музеї буде в короткому часі поширена і пояснив які експонати вони потребують: знімки, одяг, документи і інші речі, які привезли імігранти, що приїхали до Америки через острів Еллис.

Округа СУА в Ню Джерзі просить допомогти їй привести українську частину виставки у музеї при Статуї Свободи до такого вигляду, який гідно репрезентуватиме нашу українську іміграцію. Статую Свободи і музей іміграції оглядає щоденно велике число туристів з усіх країн світу.

До ділового комітету ввійшли: Лідія Гладка, Марія Машера, Олена Петришин, Наталка Питляр, Марія Роговська, Ольга Тритяк, д-р Юрій Тритяк і Марта Федорів. Просимо писати до : The Ukrainian National Women's League of America, c/o Mrs. Olga Trytyak, 25 Bowdoin St. Maplewood, N. J. 07040.

Ольга Тритяк

Дві цінні доповіді в Балтиморі

19-го жовтня і 7-го листопада балтиморська громада мала приємність і честь гостити в приміщенні „Самопоміч" гостей-доповідачів із сусіднього Вашінгтону д-ра Джеймса Мейса, і його милу дружину д-р Ґльорію Єдинак-Мейс.

Першу доповідь виголосив д-р Д. Мейс, відомий науковий співробітник Українського Гарвардського студійного центру, а під цю пору — голова сенатської Комісії досліджувань трагічних років голодомору на теренах совєтської України в 1932-33 роках. Хоч достойний прелеґент не є українського роду, але останніми роками зумів вивчити українську мову настільки, що може нею легко послуговуватись у своїй дослідній праці.

З великою увагою прислуховувались численно зібрані до глибоко обдуманої і на академічному рівні опрацьованої аналізи політично-соціяльних процесів, які проходили на теренах підсовєтської України в другій половині 20-их і на початку 30-их років. „Трагічні події мільйонів наших безталанних земляків, — сказав д-р Мейс, — це не вислід якоїсь від людей незалежної природної катастрофи, але заздалегідь запляннованим жорстоким засобом Москви — народного геноциду на Україні". Фрагменти спогадів живих свідків тих трагічних років зворушили слухачів, представників трьох поколінь. Нишком втирали сльози декотрі з тих, що пережили цей кошмар, а молодші, в глибокій задумі схиливши голови, немов би віддавали поклін невинним жертвам історичного злочину.

7-го листопада доповідала д-р Слава Єдинак-Мейс, відома активістка і відданий співробітник українських гарвардських студій. Пані Слава — це представник третього покоління, внучка давніх українських поселенців — піонерів вугільного басейну Пенсильванії, по професії антрополог-дослідник і викладач. Ніжна і надзвичайно мила персональність, глибоко перейнята долею і успіхами гарвардських українських студій.

Відома вона українській спільноті своїми відважними пресовими коментарями в бостонському щоденнику „Глоб" також виступами в радіо і телебаченні до теми „Тисячоліття Хрищення Руси-України", і в обороні гідности чести українського імени.

Тема доповіді д-р Єдинак-Мейс „Тисячоліття Християнства в Україні в перспективі історичних подій". Доповідь запляннована в двох частинах. Перша — це історичний нарис подій від початку X до кінця XVI століть.

Так як і її муж д-р Мейс, пані Слава дала численно зібраній публіці цінний і багатий історичний перегляд княжої доби, її світла і тіні — велич і занепад. Початки християнської ери, труднощі і політичне значення в розвої державницького життя Київської Руси. Боротьба за впливи двох ворожих собі християнських світів та відгук цієї боротьби на церковне життя княжої доби.

Треба зазначити, що д-р Єдинак просила передати зібрані з нагоди її доповіді датки на конто українських студій при Гарварді.

Д-р Андрій Лемішка

Успіх Квартету бандуристів

12-го грудня 1986 року в залі Норт Сайд Нейборгут Сентер в Кенберрі відбувся виступ Квартету бандуристів з рамен Українсько-Австралійського Мистецького Товариства ім. Миколи Лисенка.

В гарно прикрашеній залі численні гості із своїм патроном — Марґарет Рід, та інші політичні діячі і журналісти чекали на концертову програму, а особливо виступ українських артистів із своїм „анюжел" музичним інструментом — бандурою, та артистів-гостей австралійців...

Виступ Квартету бандуристів разом з вокалістами „Волошок" та контрабаса скрипки розпочався розповіддю д-ра Олега Лукомського про бандуру, її історичний розвиток із давніх часів до сьогодні, а Женет Віден розповідала про зміст кожної пісні.

В першій частині концерту бандуристи виконали в'язанку трьох мелодій: „Дівчина горлиця", „Ходила дівчина беріжком", „Дощик", „Взяв би я бандуру". Кварте. бандуристів виконав такі пісні: „Їхав козак за Дунай", „В кінці греблі...", „Ішов козак потайком".

Виконання кожної пісні присутні сприймали з захопленням, нагороджуючи виконавців гучними оплесками. Виконавцями були: Женет Віден, Філоніла Габелко, Лариса Тризна та Стефан Василик, який грав на контрабасі – скрипці, та керівник квартету д-р Олег Лукомський.

Треба зазначити, що експеримент гри контрабаса-скрипки з бандурами виявився дуже успішним, бо бас дає фон, на якому розливається милозвучність тембру бандури, і ця спільна музична соковитість надає ефективнішого музичного кольориту.

Після закінчення концертової програми розпочалася святочна трапеза-обід у участю сенаторки М. Рід та численних гостей. Після обіду господарі щиро дякували нашим артистам і „авансом" запросили їх на своє свято в наступному році. Кожному виконавцеві концерту вручили подарунок. Потім присутні — сенатор, журналісти, гості, розпитували наших артистів про Україну, її історію та теперішнє життя там українського народу, а особливо після чорнобильської катастрофи. Розпитували про українське мистецтво, національні ноші, традиції тощо. Треба зазначити, що всіх дивував прекрасний музичний інструмент — бандура, який вони до цього ще ніколи не бачили.

Треба зазначити, що У-АМТЛ за десятки років в Канберрі та її околицях добре спопуляризували українське вокально-музичне мистецтво, ім'я України та наші традиції. Нехай їм Бог допоможе ще в ліпших успіхах в Новому Році!

Ф.П.Г.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

1987 ТУРИ в УКРАЇНУ 1987

	Tour	Dates / Airline	Itinerary	Dates	Price
A	**LVOVIANKA I** 11 Days 7 Days opt. escort MARIJKA HELBIG	May 7-17 Swissair (IT6SR1EWR017)	BUDAPEST LVIV BUDAPEST BUDAPEST/SPA TREATMENTS/Option	May 8-9 May 10-15 May 16-17 May 17-24	$1350.00 $125.00 Single Supl. $350.00
B	**LVOVIANKA II** 13 Days escort M. HELBIG	May 7-19 Swissair (IT6SR1EWR018)	BUDAPEST LVIV VIENNA	May 8-9 May 10-15 May 16-19	$1650.00 $210.00 Single Supl.
C	**PODOLANKA I** 15 Days escort CHRISTINE SOCHOCKY	May 11-25 Swissair (IT6SR1EWR019)	BUDAPEST LVIV TERNOPIL BUDAPEST	May 12-13 May 14-19 May 20-23 May 24-25	$1550.00 $200.00 Single Supl.
D	**ZOZULIA I** 12 Days 3 Days Opt. escort ORESTA FEDYNIAK	May 20-31 Lufthansa (IT6LH10716)	BUDAPEST LVIV KIEV/KANIV VIENNA (option)	May 21-22 May 23-27 May 27-31 May 31-June 3	$1625.00 $150.00 Single Supl. $250.00
E	**BANDURA I** 18 Days escort HALIA BARTKIW	May 28-June 14 Swissair (IT6SR1EWR020)	BUDAPEST LVIV KIEV/KANIV TERNOPIL BUDAPEST	May 29-30 May 31-June 5 June 5-8 June 9-12 June 13-14	$1825.00 $250.00 Single Supl.
F	**RUSALKA I** 18 Days escort OKSANA SHEWCHYN	June 12-29 Swissair (IT6SR1EWR021)	BUDAPEST LVIV YALTA KIEV/KANIV ZURICH (overnight)	June 13-14 June 15-20 June 20-24 June 24-28 June 28-29	$1995.00 $275.00 Single Supl.
G	**POLTAVKA** 24 Days escort MARTA KOLOMAYETS	June 19-July 12 Swissair (IT6SR1EWR022)	BUDAPEST LVIV YALTA KHARKIV POLTAVA (Opishnia/ Reshetylivka KIEV/KANIV LUCERNE	June 20-21 June 22-26 June 26-29 June 29-July 1 July 2-6 July 6-10 July 10-12	$2500.00 $400.00 Single Supl.
H	**HALYCHANKA** 18 Days escort MOTRIA TYMKIW	June 25-July 12 Lufthansa (IT6LH10717)	BUDAPEST TERNOPIL LVIV CHERNIVTSI KIEV/KANIV	June 26-27 June 28-July 1 July 1-5 July 6-8 July 9-12	$2000.00 $250.00 Single Supl.
J	**RIDNA MANDRIVKA** Bus Tour 25 Days escorts CHRISTINE KOWCZ, ROMAN LEWYCKY NOTE: Tour Participation Limited to Youth from 17 to 32	June 26-July 20 Swissair (IT6SR1EWR023)	BUDAPEST CLUJ SUCAEVA CHERNIVTSI KAMIANETS PODILSKY VINNITSIA KIEV/KANIV RIVNE LVIV UZHOROD PRIASHIV-KOSICE VIENNA	June 27-28 June 28-29 June 29-July 1 July 1-3 July 3-4 July 4-8 July 8-9 July 9-13 July 13-15 July 15-17 July 17-20	$2400.00 $400.00 Single Supl.
K	**BANDURA II** 18 Days escort HALYNA HORBOWYJ	July 2-19 Swissair (IT6SR1EWR024)	BUDAPEST LVIV KIEV/KANIV TERNOPIL BUDAPEST	July 3-4 July 5-10 July 10-13 July 14-17 July 18-19	$1900.00 $250.00 Single Supl.
L	**DANCE WORKSHOP** 22 Days escort STEFA CHAPLYNSKY	July 8-29 Swissair (IT6SR1EWR025)	BUDAPEST LVIV KIEV/KANIV LVIV VIENNA	July 9-10 July 11-16 July 17-19 July 20-25 July 26-29	$2150.00 $300.00 Single Supl.
M	**KALYNA** 16 Days escort OLHA PONOS	July 8-23 Swissair (IT6SR1EWR026)	BUDAPEST LVIV KIEV/KANIV LVIV VIENNA	July 9-10 July 11-13 July 13-17 July 17-19 July 20-23	$1900.00 $275.00 Single Supl.
N	**PODOLANKA II** 15 Days escort ULANA SMERECZYNSKY	July 14-28 Swissair (IT6SR1EWR027)	BUDAPEST LVIV TERNOPIL BUDAPEST	July 15-16 July 17-22 July 23-26 July 27-28	$1700.00 $200.00 Single Supl. Toronto Dept. $1600.00
O	**RUSALKA II** 18 Days escort STEFA WOWKOWYCH	July 23-August 9 Lufthansa (IT6LH10718)	BUDAPEST TERNOPIL LVIV YALTA KIEV/KANIV	July 24-25 July 26-29 July 29-August 2 August 2-5 August 5-9	$2000.00 $250.00 Single Supl.
P	**ROXOLANA** 13 Days 4 Days Opt escort KVITKA SEMANYSHYN	July 31-August 12 Swissair (IT6SR1EWR028)	BUDAPEST LVIV KIEV/KANIV MOSCOW ISTANBUL/Option	August 1-2 August 3-7 August 7-11 August 11-12 August 12-16	$1850.00 $200.00 Single Supl. $500.00
Q	**LASTIVKA** 22 Days escort BOHDAN KOBZAR	August 8-29 Swissair (IT6SR1EWR029)	BUDAPEST LVIV YALTA KIEV/KANIV MOSCOW LENINGRAD HELSINKI	August 9-10 August 11-15 August 15-18 August 18-21 August 21-23 August 23-26 August 26-28	$2500.00 $350.00 Single Supl.
R	**ZOZULIA II** 16 Days 4 Days Opt escort LIDA CHOMA	August 12-23 Lufthansa (IT6LH10719)	BUDAPEST LVIV KIEV/KANIV DUBROVNIK/ (Option)	August 13-14 August 15-19 August 19-23 August 23-27	$1625.00 $200.00 Single Supl. $325.00
S	**LVOVIANKA III** 11 Days escort SLAVA OLESNICKYJ	September 3-13 Swissair (IT6SR1EWR030)	BUDAPEST LVIV WARSAW	September 4-5 September 6-11 September 11-13	$1525.00 $150.00 Single Supl.
T	**ZOZULIA III** 12 Days 3 Days escort OMELAN HELBIG	September 16-27 Lufthansa (IT6LH10720)	BUDAPEST LVIV KIEV/KANIV MUNICH/(Option) October Fest	September 17-18 September 19-24 September 24-27 September 27-30	$1625.00 $150.00 Single Supl. $300.00
U	**BANDURA III** 18 Days escort HANIA KORNYTCHUK	Sept. 24-Oct. 11 Swissair (IT6SR1EWR031)	BUDAPEST LVIV KIEV/KANIV TERNOPIL BUDAPEST	September 25-26 September 27-October 2 October 2-5 October 6-9 October 10-11	$1750.00 $200.00 Single Supl.
V	**LVOVIANKA IV** 12 Days escort OKSANA TRYTJAK	October 7-18 Swissair (IT6SR1EWR032)	BUDAPEST LVIV or TERNOPIL BUDAPEST	October 8-9 October 10-16 October 17-18	$1400.00 $125.00 Single Supl.

$50.00 discount for early REGISTRATION

NAME
ADDRESS
TOUR NAME/DATE

(One coupon per person— and valid only if accompanied by completed/signed reg. coupon with deposit.)

MUST REACH SCOPE TRAVEL BY JAN. 31, 1987

Економічний...

Закінчення зі стор. 2

кий торговельний банк Барклі, який обслуговував 40 підприємств і помагав південноафриканській економії, з кінцем грудня зліквідував свої відділи і покидає країну. Великобританія і Франція з новим роком започинають будову тунелю попід канал Ля Манш, який має коштувати 6.7 більйона долярів. Дотепер вплинуло біля 300 мільйонів долярів інвестицій із приватного сектора, а після нового року вплине 1.5 більйона долярів. Відкриття 31 милевого тунелю для залізниці і автомобілів плянують на 1993 рік. Комерційний департамент доставив того року на ринок 35 мільйонів ялинок, в ціні від 20 до 40 дол. У 40 стейтах ЗСА є біля один більйон фарм-шкілок різдвяних деревець. Найбільшим продуцентом і доставцем ялинок є Мишиґенський стейт, який щороку доставляє 15 до 20 відс. ялинок на всіх 40 стейтів. Минулого року доставив 5 мільйонів деревець. Ціни на ялинки того року зросли на 10 відсотків. Різдвяний торг того року був на 12 відсотків більший від попереднього через електричні і лейзерові іграшки для дітей. Причиною повільного росту економіки, яка вже шостий рік зростає, є високий державний дефіцит і дефіцитовий торговельний балянс, який за попередні місяці зменшився на 5.6 відсотка, а в листопаді збільшився на 19.2 біль. дол. Тому урядові економісти вже зревідували попередні передбачення і зменшили ріст економіки з 3.5 на 2.5 відсотка на кінець 1986 року, а з 4 на три відсотки на черговий рік. Які вигляди економіки на майбутнє — це виказали економічні показники за останній квартал 1986 року.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

В списку ювілейних пожертв на Український Музей („Свобода" з 19-го грудня 1986 року) трапилося кілька помилок, а саме: Анна Політило здеклярувала і зложила — 1,000 дол. в пам'ять свого чоловіка д-ра Юліяна. Віра Шуль здеклярувала і зложила 1,000 дол. В додатку 43-ий Відділ СУА зложив 100 дол. Українська-Американська Координаційна Рада зложила 1,000 дол. Імена жертводавців Ярошів є Стах і Марта. 200 дол. зложили Теодосій і Ольга Зозулі. Управа УМ перепрошує наших щедрих жертводавців за ці помилки. — УМ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 18-го СІЧНЯ 1987 р.

Бриджпорт, Конн. Річні загальні збори 59-го Відд., о год. 2-ій по пол. в приміщенні УКЦеркви при 457 Noble Ave. На порядку: звіти управи, К. Комісії, вибір нової управи на 1987 р. Проситься членів прибути на час. По закінченню зборів — прийняття. — Д. Стець, гол., Т. Сливінський, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 25-го СІЧНЯ 1987 р.

Гартфорд, Конн. Річні збори Б-ва Ів. Хрестителя 277-ий Відд. о год. 2:30 по пол. в УНДомі при 960 Ведерсфілд Авеню у Гартфорді. На порядку нарад: звіти за минулий рік та вибір урядовців Відділу на 1987 р. — В. Василенко, предс., С. Кравець, секр.